

**НОРМАТИВНО-
ПРОВОА БАЗА
У ГАЛУЗІ БЕЗПЕКИ
І ОБОРОНИ
УКРАЇНИ**

2012

А. ГРИЦЕНКО, А. ЄРМОЛАСЬВ, Ф.ФЛУРІ

**НОРМАТИВНО-
ПРАВОВА БАЗА
У ГАЛУЗІ БЕЗПЕКИ
І ОБОРОНИ УКРАЇНИ**

Київ, 2012

УДК 623.445
ББК 68.9 (укр)
3-45

ISBN 978-966-2631-00-5

У виданні зібрані закони, укази та постанови з ключових питань національної безпеки і оборони, які складають нормативно-правову базу сектору безпеки України.
Для широких читацьких кіл.

Нормативно-правова база у галузі безпеки і оборони України. Видання друге, доповнене -
Центр досліджень армії, конверсії та роззброєння, Київ, 2012. - 800 с.
Загальна редакція: А. Гриценко, А. Єрмолаєв, Ф. Флурі
Координатор проекту: Л. Поляков

© Центр досліджень армії, конверсії та роззброєння, 2012
© Geneva Centre for the Democratic Control of Armed Forces, 2012

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА

Анатолій Гриценко.....	1
Андрій Єрмолаєв.....	2
Філіпп Флурі.....	3

Розділ I.....5

Конституційні засади політики у сфері оборони
і національної безпеки України

Декларація про державний суверенітет України.....	5
Постанова Верховної Ради Української РСР «Про проголошення незалежності України».....	9
Конституція України.....	10

Розділ II..... 47

Концептуальні питання забезпечення національної
безпеки і проведення оборонної політики

Закон України «Про основи національної безпеки України».....	47
Закон України «Про засади внутрішньої і зовнішньої політики».....	59
Закон України «Про оборону України».....	70
Закон України «Про організацію оборонного планування».....	85
Закон України «Про правовий режим воєнного стану».....	90
Закон України «Про правовий режим надзвичайного стану».....	97
Закон України «Про Раду національної безпеки і оборони України».....	106
Закон України «Про демократичний цивільний контроль над Воєнною організацією і Правоохоронними органами держави».....	111
Указ Президента України «Про додаткові заходи щодо дальшої демократизації суспільства та посилення цивільного контролю за діяльністю правоохоронних та розвідувальних органів України».....	124

Розділ III.....	125
Правове регулювання будівництва та реформування Збройних Сил України	
Закон України «Про Збройні Сили України».....	125
Закон України «Про військовий обов'язок і військову службу».....	134
Закон України «Про альтернативну (невійськову) службу».....	170
Закон України «Про мобілізаційну підготовку та мобілізацію».....	176
Закон України «Про правовий режим майна у Збройних Силах України».....	197
Закон України «Про господарську діяльність у Збройних Силах України».....	200
Закон України «Про особливості приватизації підприємств, що належать до сфери управління Міністерства оборони України».....	203
Закон України «Про використання земель оборони».....	208
Указ Президента України «Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 30 травня 2008 року Про проведення оборонного огляду».....	210
Указ Президента України «Про Положення про Міністерство оборони України та Положення про Генеральний штаб Збройних Сил України».....	211
 Розділ IV.....	 231
Законодавче забезпечення діяльності оборонно-промислового комплексу	
Закон України «Про державне оборонне замовлення».....	231
Закон України «Про космічну діяльність».....	238
Указ Президента України «Про заходи щодо підвищення ефективності діяльності оборонно-промислового комплексу України».....	248
 Розділ V.....	 249
Правові основи забезпечення державної безпеки	
Закон України «Про Службу безпеки України».....	249
Закон України «Про розвідувальні органи України».....	262
Закон України «Про контррозвідувальну діяльність».....	273
Закон України «Про боротьбу з тероризмом».....	280
Закон України «Про державну охорону органів державної влади України та посадових осіб».....	296
Закон України «Про інформацію».....	305
Закон України «Про державну таємницю».....	315

Закон України «Про Національну систему конфіденційного зв'язку».....	338
Закон України «Про страховий фонд документації України».....	341
Закон України «Про Державну службу спеціального зв'язку та захисту інформації України».....	352
Закон України «Про ратифікацію Конвенції Ради Європи про запобігання тероризму»...375	
Закон України «Про ратифікацію Конвенції Ради Європи про відмивання, пошук, арешт та конфіскацію доходів, одержаних злочинним шляхом, та про фінансування тероризму».....	388
Конвенція Ради Європи про відмивання, пошук, арешт та конфіскацію доходів, одержаних злочинним шляхом, та про фінансування тероризму.....	390
Указ Президента України «Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 15 лютого 2008 року Про Концепцію реформування Служби безпеки України».....	403
Розділ VI.....	411
Демілітаризація і демократизація складових сектору безпеки держави - магістральний шлях її розвитку	
Закон України «Про Державну прикордонну службу України».....	411
Закон України «Про державний кордон України».....	429
Закон України «Про виключну (морську) економічну зону України».....	440
Закон України «Про прикордонний контроль».....	449
Закон України «Про Державну спеціальну службу транспорту».....	467
Закон України «Про правові засади цивільного захисту».....	476
Закон України «Про ратифікацію Конвенції Ради Європи про заходи щодо протидії торгівлі людьми».....	507
Розділ VII.....	523
Правове забезпечення участі України у міжнародній миротворчій діяльності, співробітництва у військовій і військово-технічній сферах	
Закон України «Про участь України в міжнародних миротворчих операціях».....	523
Закон України «Про порядок направлення підрозділів Збройних Сил України до інших держав».....	527
Закон України «Про порядок допуску та умови перебування підрозділів збройних сил інших держав на території України».....	531

Закон України «Про державний контроль за міжнародними передачами товарів військового призначення та подвійного використання».....	541
Указ Президента України «Про Державну службу експортного контролю України».....	561
Закон України «Про прийняття Протоколу про вибухонебезпечні предмети - наслідки війни».....	568
Закон України «Про ратифікацію Угоди між Європейським Союзом і Україною про визначення загальної схеми участі України в операціях Європейського Союзу із врегулюванням криз».....	577
Указ Президента України «Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 24 квітня 2009 року Про Стратегію міжнародної миротворчої діяльності України».....	584
Розділ VIII.....	591
Соціальний захист військовослужбовців, членів їх сімей - важлива функція української держави	
Закон України «Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей».....	591
Закон України «Про пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби, та деяких інших осіб».....	615
Закон України «Про статус ветеранів військової служби, ветеранів органів внутрішніх справ і деяких інших осіб та їх соціальний захист».....	645
Закон України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту».....	654
Закон України «Про державні гарантії соціального захисту військовослужбовців, які звільняються із служби у зв'язку з реформуванням Збройних Сил України, та членів їхніх сімей».....	679
Розділ IX.....	683
Забезпечення законності і правопорядку у Збройних Силах України та інших військових формуваннях	
Закон України «Про Військову службу правопорядку у Збройних Силах України».....	683
Закон України «Про внутрішні війська Міністерства внутрішніх справ України».....	695
Закон України «Про оперативну-розшукову діяльність».....	699
Закон України «Про засади запобігання і протидії корупції».....	712
Указ Президента України «Про положення про проходження військової служби відповідними категоріями військовослужбовців».....	726